

Archeologienota Waregem Korenbloemstraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

29-4-2021

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Waregem Korenbloemstraat (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 7906m² groot, heeft een onregelmatige vorm. Het is een inbreidingsgebied gelegen tussen de Stijn Streuvelsstraat ten noordoosten, de Kolleboemstraat ten zuidoosten, de Hoogmolenstraat ten zuidwesten en de Vlasbloemstraat ten noordwesten. Doorheen het plangebied loopt de Korenbloemstraat, een doodlopende zijstraat van de Stijn Streuvelsstraat. Onder (noordoostelijke deel) en naast (noordwestelijke en zuidwestelijke deel) deze geasfalteerde weg is een riolering aanwezig, die aan het zuidelijke uiteinde van de straat verbinding maakt met de Hoogmolenstraat. Centraal op het terrein zijn de woningen Korenbloemstraat 11 en 13 gelegen. De rest van het plangebied is in gebruik als grasland, enkel in de noordelijke hoek behoort een stukje van de tuin van een woning langsheen de Stijn Streuvelsstraat ook tot het plangebied. Van oost naar west loopt een oude buurtweg over het terrein; daarvan is echter enkel in de noordwestelijke hoek een deeltje van de loop bewaard, de volledige loop is wel nog te zien op het kadasterplan (perceel 167/02).

De oudste betrouwbare kaart waarop het plangebied is afgebeeld, is de Villaretk kaart uit 1745-1748. Het plangebied is op dat moment te situeren in een landelijke omgeving met weinig bebouwing, op ruime afstand ten zuidwesten van de kern van Waregem. Doorheen het plangebied loopt van oost naar west een weg; dit is de oorspronkelijke Hoogmolenstraat, waarvan de loop nog deels bewaard is in de noordwestelijke hoek van het plangebied. De straat is genoemd naar de molen die erlangs stond en die zich iets ten westen van het plangebied bevond. Ook de huidige Stijn Streuvelsstraat is op dat moment al aanwezig. De Hoogmolen was een houten korenwindmolen. Deze staakmolen zou dateren uit de 14de eeuw, de eerste geschreven bronnen dateren uit het eerste kwart van de 16de eeuw. De molen werd voor het laatst grondig hersteld na bombardementen in 1918. Na 1946 raakte de molen buiten gebruik en werd hij verwaarloosd. In 1971 werd de zwaar vervallen molen gedomonteerd en in 1973-1975 op traditionele wijze heropgericht te Huise. De Ferrariskaart van ca. 1777 toont iets meer detail. Langs de weg doorheen het plangebied staan bomen, de gronden erlangs zijn in gebruik als landbouwgrond. Bij de molen horen een aantal gebouwen en een tuin, en één van deze gebouwen zou net nog binnen de noordwestelijke hoek van het terrein vallen. Uit de meer gedetailleerde Atlas der Buurtwegen valt echter af te leiden dat enkel een deeltje van de tuin binnen het plangebied valt, en geen gebouw. De rest van het terrein is nog steeds onbebouwd en vermoedelijk in gebruik als landbouwgrond, doorsneden door een weg. Deze situatie blijft af te lezen minstens tot en met de topografische kaart van 1910. Op de topografische kaarten van tweede helft 19de en begin 20ste eeuw worden er geen hoogtelijnen afgebeeld binnen het plangebied, maar wel in de nabije omgeving errond. Op deze kaarten wordt ten zuidwesten van het terrein al een voorloper van de huidige Hoogmolenstraat weergegeven. Deze straat is op de luchtfoto van 1971 voor het eerst te zien, met ten zuiden ervan een grote industriële site. De oude loop van de straat, doorheen

het plangebied, is niet meer te herkennen. De 2 huidige centrale gebouwen zijn op dat moment aanwezig, deze hebben een uitweg naar de Stijn Streuvelsstraat. In de noordwestelijke hoek hoort effectief een deeltje van de tuin van de molensite tot het plangebied. De rest van het terrein is in gebruik als landbouwgrond. Niet veel later wordt de omgeving drastisch gewijzigd, de molensite verdwijnt en de gronden ten noordwesten worden verkaveld, zoals te zien is op de luchtfoto van 1979-1990. Vanaf de luchtfoto van 2000-2003 is ook de Korenbloemstraat aanwezig en is de situatie van het plangebied vergelijkbaar aan de huidige situatie; op deze foto is de verdere loop van de riolering naar de Hoogmolenstraat goed af te lezen.

Het plangebied bevindt zich in een ietwat hoger gelegen zone begrensd door de vallei van de Gaverbeek in het zuidoosten (op ca. 750m afstand) en de vallei van de Hooibeek in het zuiden (op ca. 450m afstand). Ca. 750m ten zuidzuidoosten van het terrein stroomt de Hooibeek in de Gaverbeek. De hoger gelegen gronden waarop het plangebied zich bevindt, kijken als het ware uit over beide waterlopen en de samenvloeiing ervan. Op het detail van het hoogtemodel is te zien dat het maaiveld van het plangebied een ietwat geaccidenteerd verloop kent, met een groot hoogteverschil en tamelijk scherpe grens tussen het noordelijke deel (maaiveld tussen ca. +17,50 en +18,00m TAW) en het zuidelijke deel (maaiveld tussen +16,50 en +17,00m TAW). Bodemkundig kan er een droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont verwacht worden.

De specifieke ligging van het terrein op een hogere rug uitkijkend over de samenvloeiing van 2 waterlopen, waaronder de belangrijke Gaverbeek, kan een gunstige aantrekkingskracht hebben gehad op menselijke aanwezigheid/vestiging in het verleden. Dit werd reeds aangetoond door de vondst van bewoningssporen uit de late ijzertijd en de midden-Romeinse periode bij 2 onderzoeken in de omgeving. Luchtfotografische prospecties toonden aan dat er op de hogere gronden langsheen de vallei van de Gaverbeek ook meerdere grafheuvels uit de metaaltijden te verwachten zijn. Algemeen is echt gravend onderzoek nabij het plangebied echter schaars. Toch kan op basis van de landschappelijke ligging en de gekende waarden uit de metaaltijden en de Romeinse periode een eerder hoge archeologische verwachting gegeven worden voor de aanwezigheid van sites met grondsporen. In situ bewaarde steentijd artefactensites zijn eveneens niet uit te sluiten.

Deze verwachting houdt er evenwel geen rekening mee dat er op het terrein reeds een bepaalde vorm van verstoring heeft plaatsgevonden, door de aanleg van de Korenbloemstraat en de riolering. De exacte impact ervan op het archeologisch archief is niet gekend; de huidige hoogteverschillen op het terrein - die niet zijn af te leiden op oude topografische kaarten – duiden mogelijk ook op een bodemverstoring, de exacte aard ervan is niet gekend.

Het terrein maakt deel uit van een grotere verkaveling van in totaal 28 bouwloten. Loten 1 tot en met 3 langsheen de Stijn Streuvelsstraat en loten 16 tot en met 21 langsheen de Hoogmolenstraat behoren niet tot het plangebied, voor deze loten bestaan reeds 2 omgevingsvergunningen. Deze archeologienota behelst enkel de ontwikkeling van de overige 19 bouwloten, langsheen de Korenbloemstraat. De bouwloten zijn voorzien voor halfopen en gesloten bebouwing met een tuin en worden ingeplant op de huidige graslanden aan de buitenzijde van de Korenbloemstraat. De bestaande riolering onder en naast deze straat blijft behouden, en wordt uitgebreid met een nieuwe riolering er net naast, zodat een gescheiden afvoerstelsel bekomen wordt. De straat zelf wordt enigszins aangepast: de toplaag wordt heraangelegd, er wordt een nieuwe afboording voorzien en in het zuiden worden de twee uiteinden van de straat verder afgewerkt. De bestaande woningen

Korenbloemstraat 11 en 13 blijven behouden, op deze percelen (167Y en 167K3, gezamenlijke oppervlakte 491,25m²) gebeuren geen werken. Op de 'binnenruimte' tussen de Korenbloemstraat en deze bestaande woningen wordt een groenzone met daarin 2 wadi's aangelegd. Doorheen deze groenzone wordt van noordoost naar zuidwest een pad aangelegd, dat verder naar het zuidwesten doorloopt tot aan de Hoogmolenstraat. Het pad wordt hier aangelegd boven de bestaande riolering. In het noordwesten en noordoosten worden langs de straat twee gezamenlijke parkeerzones voorzien. Het ontwikkelen van de verkaveling zal gepaard gaan met aanzienlijke bodemingrepen: de bodemingrepen voor de aanleg van de nieuwe nutsleidingen en -voorzieningen, het afwerken van de bestaande wegenis, uitgravingen voor de wadi's, het optrekken van woningen, de aanleg van tuinen en verhardingen, de groenzone,... Ook het werfverkeer zal invloed hebben op de ondergrond.

Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. Er heeft reeds een bepaalde bodemverstoring plaatsgevonden op minstens een deel van het terrein, maar de exacte aard en impact ervan op het archeologische bodemarchief zijn niet gekend. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed verder bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze regio, waarvan het archeologisch belang reeds is aangetoond, maar er nog maar weinig concrete informatie voorhanden is. Er dient dus verder vooronderzoek plaats te vinden, in uitgesteld traject, aangezien de gronden pas worden ontwikkeld onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. Het proefsleuvenonderzoek dient niet/beperkter uitgevoerd te worden indien er bij de landschappelijke boringen een verstoring van het archeologisch niveau worden vastgesteld op (delen van) het terrein. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

Locatiegegevens: West-Vlaanderen, Waregem, Korenbloemstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 82874,03 en Y: 174400,53; X: 83336,80 en Y: 174638,17

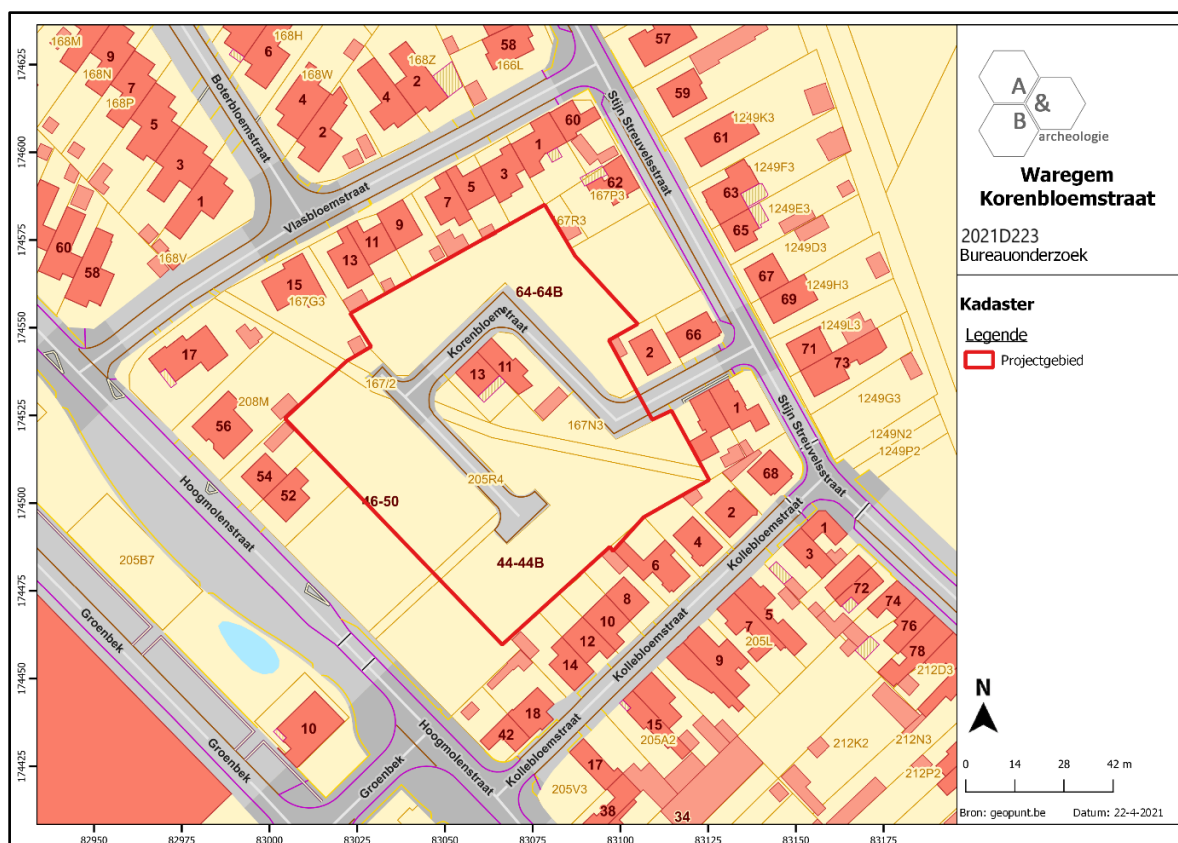
Oppervlakte plangebied: 7906m²

Kadastergegevens: Waregem, afdeling 3, Sectie E, perceel 205P4, 205R4, 205S4, 167/02, 167L3, 167M3, 167N3, 167K3, 167Y

Het plangebied komt niet volledig in aanmerking voor verder vooronderzoek.

- ➔ De bestaande woningen Korenbloemstraat 11 en 13 blijven behouden, op deze percelen (167Y en 167K3, gezamenlijke oppervlakte 491,25m²) gebeuren geen werken.
- ➔ De reeds bestaande wegenis, een bufferstrook erlangs, en perceel 205R4 (smal perceel aansluitend op de Hoogmolenstraat, hier is een riolering aanwezig) dienen/kunnen niet onderzocht worden. Deze zone is ca. 2000m² groot.

De resterende onderzoekbare zone is ca. 5415m² groot en situeert zich ter hoogte van de graslanden aan de buitenzijde van de Korenbloemstraat, en op

Figuur 1 Aanduiding van het plangebied op het kadasterplan (bron: geopunt.be). Het smalle perceel in het zuiden de wegenis en een bufferstrook erlangs en de percelen waarop woningen 11 en 13 gelegen zijn, worden niet weerhouden voor verder vooronderzoek.

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied?
 - Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
 - Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
 - Is een verder verkennend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Wat is de verstoringsgraad? Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
 - Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Vraagstellingen voor proefputten:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
 - Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
 - Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er restanten van de oude loop van de Hoogmolenstraat terug te vinden?
 - Zijn er sporen te linken aan de nabijgelegen site van de voormalige Hogemolen?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
 - Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
 - Kan een archeologische site uitgesloten worden?
 - Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat delen van het plangebied in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

- Landschappelijke boringen

Verspreid over de onderzoekszone worden 6 boringen uitgevoerd. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. Indien er bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bvb. Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, of een paleobodem) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bvb. geen Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, geen paleobodem), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Figuur 2 Aanduiding van de boorpunten voor het landschappelijk booronderzoek binnen het plangebied, geprojecteerd op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en te gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan worden naar waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten. De methodologische keuze hiervoor hangt vast aan de resultaten van het verkennend onderzoek en de complexiteit van de stratigrafische context, de verwachte dichtheid en spreiding van de artefacten (bv. horizontaal, verticaal, ...), de diepteligging van de niveau(s) (bv. veiligheidsprincipe, grondwater, ...) en de aardkundige

eigenschappen van de ondergrond. Hierbij aansluitend primeert ook de veiligheid bij de keuze voor het verdere traject.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te waarderen en in ruimte af te bakenen (verticaal/horizontaal). Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. Daarnaast dienen ook de naburige negatieve boorpunten meegenomen te worden in het waarderend booronderzoek. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van maximaal 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Op locaties waar tijdens het verkennend en/of waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdograving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd en gekoppeld aan de voorkomende stratigrafische eenheden. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel in situ behoud mogelijk is of niet.

De proefputten worden ingepland op basis van de verkennende of waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang, het aantal en de inplanting van de proefputten. Sowieso worden proefputten ingepland ter hoogte van de positieve boorpunten, maar ook bij de naburige negatieve boorpunten. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

- Proefsleuvenonderzoek

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn op het terrein, dient gebruik gemaakt te worden van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Voor de uitgraving wordt gebruik

gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en worden in de lengterichting van het onderzoeksgebied aangelegd. Daarnaast worden extra volg-, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek.

Er wordt 10%, oftewel ca. 542m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 135m², door middel van volg-, dwarssleuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5% oftewel ca. 677m² onderzocht wordt.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Figuur 3 Indicatief sleuvenplan, geprojecteerd op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.
- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.
- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.
- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodesites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek op zandgronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Niet van toepassing.